

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Představy o pekle a ráji v islámu

Jitka Tauberová

Plzeň 2017

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra blízkovýchodních studií

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Blízkovýchodní studia

Bakalářská práce

Představy o pekle a ráji v islámu

Jitka Tauberová

Vedoucí práce:

Mgr. Alena Tomková, Ph.D.

Katedra blízkovýchodních studií

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené zdroje a literatury.

Plzeň, duben 2017.....

Tímto bych ráda poděkovala Mgr. Aleně Tomkové, Ph.D. za její cenné rady, trpělivost a čas, který mi věnovala.

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Peklo.....	3
2.1. Oheň.....	3
2.2. Strom zaqqúm	4
2.3. Stráž	4
2.4. Hříšníci, tresty.....	5
2.5. Vykoupení.....	6
2.6. Sféry pekla	7
3. Ráj	11
3.1. Voda.....	11
3.2. Obyvatelé	12
3.3. Ženy	13
3.4. Pokrmy.....	15
3.5. Stromy.....	15
3.6. Zvířata	16
3.7. Motivace	17
3.8. Očista	17
3.9. Paláce	18
3.10. Zdi	19
3.11. Sféry	20
4. Duše.....	23
4.1. Rozdělení putování duše	23
4.2. Al-áchira	24
4.3. Azrá'íl	25
4.4. Vážení skutků	26
4.5. Cesta přes most	27
4.6. Cesta do pekla a ráje	29
5. Závěr.....	31
6. Zdroje	32
6.1. Literatura.....	32
6.2. Internetové zdroje	34
7. Resumé.....	36

1. Úvod

Cílem předložené bakalářské práce je zmapování představ muslimů o místech, kam putují jejich duše po smrti totiž pekla a ráje. Stejně jako křesťané či židé i muslimové vnímají peklo jako místo pro hříšníky, které je zároveň místem výkonu trestů pro dotyčné jedince. Oproti peklu v ráji jsou lidé rozmazlováni luxusem a užívají si zde zaslouženého klidu. Přesto by v představě každého muslima měl pobyt v rajských zahradách nabývat rozměru duchovního, a to především možnosti být v Boží přítomnosti.

Téma pekla a ráje je velmi frekventované i v Koránu a hadíthech. Slovo peklo či oheň se nachází zhruba v 89 koránských verších, v hadíthech pak 231 krát. O ráji se oba prameny zmiňují ještě více. V Koránu bychom našli 98 veršů, které pojednávají o ráji, o nebesích až 289 veršů. Ohledně hadíthů bychom mohli též mluvit o vysokém čísle a to okolo 165 výroků. Což dokazuje, že zájem o toto téma byl výrazný v muslimské společnosti již v minulosti a představuje neodmyslitelnou součást života muslimů.

Bakalářská práce je rozdělena tématicky na tři hlavní celky. První část pojednává o pekle, jeho sférách a jaká muka zde mohou hříšné duše okusit. Dále zde zmiňuji otázku očištění, který jako takový v islámu neexistuje a není explicitně popsán. V islámu však nalezneme jev, na kterém bychom mohli nalézt znaky očištění, proto je i toto téma součástí tématu pekla.

V další kapitole se zabývám rozvrstvením rajských zahrad, přibližuji povahu zdejšího obyvatelstva, zvyky a tamější prostředí.

Poslední kapitola je zaměřená na cestu duše a její soud. Tuto část jsem se rozhodla do své bakalářské práce zařadit především proto, aby bylo jasné, jak se člověk dostane do nebes, nebo do jámy pekelné, co musí podstoupit a jaké hříchy či zásluhy vykonal během své cesty životem. Zároveň je zde dobře ilustrováno, jak moc člověk věřil v posmrtný život a zda je připraven nést zodpovědnost za své skutky.

V kapitole o pekle jsem se setkala s různým označením sfér. Rozdělení sfér pekla jsem převzala z knihy Bronislava Ostránského Malá encyklopedie islámu, kde se informace shodovaly s Knihou o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch od Al-Kisáího. Setkala jsem se také s jiným řazením či označením jednotlivých sfér, a to

v Islámské knize mrtvých. S podobným problémem jsem zápasila i u rozdělení nebeských sfér; zde autoři uvádějí různý počet rajsých zahrad. V kapitole jsem využila rozdělení dle Islámské knihy mrtvých, tudíž jsem se rozhodla pro sedm rajsých zahrad a osm nebeských dvorů. Např. Al- Kisáí uvádí ve své knize osm rajsých zahrad, stejný počet bychom našli i v Hughese v Dictionary of Islam.

Ve své bakalářské práci poukazuji i na určité podobnosti mezi islámskou a křesťanskou kulturou a neopomenula jsem zmínit rozdíly mezi těmito dvěma duchovními kulturami. K vzájemnému porovnání těchto kultur mě vedl především názor, že je důležité uvědomit, jak jsou si zmíněná náboženství ve svém jádru hodně podobná a jak se zároveň mohou lišit. Ať jde např. o víru v toho či onoho Boha nebo se jedná pouze o slovní hříčky v různých náboženských tendencích.

V celé práci jsem užívala Korán v překladu Ivana Hrbka (Československý spisovatel s.r.o., 2012). Znění hadíthů čerpám z anglickojazyčného portálu hadithcollection.com. V práci je uvádím ve vlastním českém překladu a uvádím pouze část *matn*¹, *silsilu*² z důvodu přehlednosti vynechávám. Co se týká počtů výskytu jednotlivých slov v koránu či hadíthech, využívám portál hadithcollection.com a webovou stránku koranoislam.cz. Bakalářská práce vychází z analýzy primárních (korán, hadíthy) a sekundárních zdrojů, a to převážně českých a anglických. Jelikož má arabština není na tak vysoké úrovni, abych správně porozuměla myšlenkám a textům dotyčných pramenů, nečerpám ze zdrojů v arabském jazyce. Přepis arabských výrazů do českého jazyka se řídí knihou Luboše Kropáčka *Duchovní cesty islámu*.

¹ Samotný text hadíthu.

² Řetězec jmen odkazující na hodnověrnost hadíthů.

2. Peklo

Peklo, též známé jako *džahannam*, *nár*, *džahím* je místem určeným pro hříšníky.³ Často se v textech objevuje také pod označením oheň, vždy je to však prostor pro výkon trestu za hříchy.⁴ Stejně tak jako v jiných monoteistických náboženstvích, kupříkladu v křesťanství, je peklo pojímáno především jako místo. Objevují se však i názory, že se jedná o bytost, jež byla seslána, aby děsila bezvěrce a hříšníky.⁵ Co se týče popisu pekla, převládají jisté společné znaky, které bychom mohli nalézt i v jiných náboženských tradicích, jako je křesťanství nebo zoroastrianismus. Mezi tyto znaky bychom mohli pro představu zařadit spalující oheň nebo hříšné duše, které nekonečně trpí. Nicméně je však peklo považováno za místo, které je přeplněné žalem, ztrátou, zlem, lží či temnotou.⁶

2.1. Oheň

I v takovém prostředí, jako je peklo, vládne jasný řád a systém. Peklo je především rozděleno na sedm částí. Každá z nich je určena pro jiný typ hříšníků, má svou bránu a také pekelnou stráž *zabánija*. Společnými rysy všech sfér je např. oheň, známý také pod názvem *saqar*; takto je pojmenována i jedna ze sfér pekla. Oheň je často popisován jako specifický živoucí prvek v pekle - neustále hoří a zároveň tmavne, a právě proto nezáří, ale spaluje.⁷ Jeho žár je živěn především hříšníky a kameny, proto s každou další (hlubší) sférou přibývá i větší žár.⁸ Hříšníci před ním neutečou, každého spaluje dle jeho hříchů.⁹ Jejich kůže je spálená a vždy se obnoví, aby mohli trpět stále dokola.¹⁰ Zajímavostí je, že z pekelného ohně je údajně zrozen i oheň pozemský. Anděl Gabriel totiž přinesl zrnko prachu z tohoto ohně na zemský povrch. Zrnko bylo řádně omyto vodou z rajských zahrad a na povrchu Země se rozežhnulo. Tak vznikl první plamen, který se lidé naučili využívat ve svůj prospěch. Následně se zrnko vrátilo zpět do pekla, kde nemohlo nadělat žádnou škodu. Při delším pobytu na povrchu by jinak byl s největší pravděpodobností vypálen celý povrch Země.¹¹

³ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 154.

⁴ HUGHES, T. P. *A Dictionary of Islam*, str. 129.

⁵ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 155.

⁶ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 117.

⁷ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 154-155.

⁸ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 115.

⁹ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 144.

¹⁰ MA 'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112.

¹¹ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 178-179.

2.2. Strom zaqqúm

V islámském pekle narazíme na bájný strom *zaqqúm*, ze kterého rostou hlavy Satanů.¹² Pokud hříšníci pozřou některý z plodů tohoto stromu, tak se jim rozvaří mozek a vnitřnosti, jejichž zbytky jim budou postupně vypadávat, a budou se jim valit z úst ohnivé plameny.¹³

Tyto informace se dozvídáme také z koránských veršů (44:43-50):
„Vskutku bude strom *zaqqúm* patřit hříšníka pokrmům. Je jak roztavená smůla, jež ve vnitřnostech kypí, podoben vodě vroucí. „Vezměte ho a do hlubin pekelných jej dovlečte a potom na jeho hlavu za trest vodu vroucí lijte!“ „Ochutnej, vždyť tys mocný, vznešený zajisté! Tohle je přece to, o čem vy pochybovali jste.“

Kromě již zmíněných stromů plných nástrah se zde nacházejí i další ohnivé stromy, které jsou porostlé velmi ostrými trny. Mají ohnivé plody, po kterých se plazí hadi, a plameny přitom šlehají do všech stran. Tyto jedovaté hadí bestie koušou, trhají kůži i chlupy.¹⁴ Jako dalšího zástupce z říše zvířat bychom zde objevili obrovské škorpióny, kteří stejně tak jako hadi koušou a požírají vše, co jim přijde do cesty.¹⁵

2.3. Stráž

V pekle pobývá anděl Málík a jeho věrný služebník a poddaný Hariš. Hariš je zrozen z těl škorpiónů. Jeho tělo prorůstá z pekla až do nebes. Zde si žádá své hříšníky, které pojme do úst a vezme s sebou do pekla.¹⁶ Anděl Málík stráží peklo, pekelný oheň a má na starosti příchod hříšníků.¹⁷ Budí svým vzezřením hrůzu, poněvadž jeho tělo je, stejně jako Harišovo, podobné škorpiónům. Stojí také v čele pekelných duchů, kterých je dohromady s ním 19. Těchto 19 duchů je označováno jako *az-zabánija* a mohou vykonávat trest všemi svými končetinami. Každý z nich může uchopit až 40 tisíc hříšníků, a to každou svou končetinou. Přesný počet končetin, které andělé mají, není znám. Údajně je jich přesně tolik, kolik je hříšníků v pekle, tudíž mohou být všichni

¹² LANGE, Ch. *Paradise and Hell in Islamic Traditions*, str. 47.

¹³ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 155.

¹⁴ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 34.

¹⁵ MA 'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112.

¹⁶ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 182-183.

¹⁷ CAMPO, J. E. *Encyclopedia of Islam*, str. 43.

trestání, svazování a mučení najednou.¹⁸ Pekelní andělé mají železné háky, které neuzvedne nikdo jiný než oni a ze kterých jdou skrze četné otvory plameny.¹⁹

2.4. Hříšníci, tresty

V koránu lze najít popis hříchů, např. ignorování slov a výzev samotného Boha skrze proroka či neuvěření ve znamení Soudného dne:

Korán (69:30-37): „Chopte se ho a v řetězy jej zakovejte, pak v ohni pekelném jej palte a potom řetězem sedmdesát loktů dlouhým jej svažte!“ On věru nevěřil v Boha mocného a nevybízel k nakrmení nuzného, takže zde nemá dnes druha vřelého ani krom splásek pokrmu jiného, jež jísti budou jen těžcí hříšníci.“

Hadíth od Muslima: „Neviděl jsem dva druhy obyvatel pekla: První jsou lidé, kteří mají bič jako ocas vola a mohou s ním bít lidi, a druhým typem jsou ženy, které jsou oblečené, ale zdají se být nahé a jsou nakloněny d'áblu a nabádají k tomu i své muže. Jejich hlavy jsou jako velbloudí hrby, které se chýlí k jedné straně. Tito nepřijdou do ráje..“²⁰

Korán (78: 21-30): „A peklo bude věru na číhané, útulek pro vzpurné a v něm zůstanou věky celé a chládku tam neokusí ani nápoje kromě vody vroucí a hnijící, což odměnou bude odpovídající. Vždyť oni v zúčtování nedoufali a za výmysl Naše znamení lživě prohlašovali, však spočítali jsme věc každou a pořídili záznam. „Ochutnejte! Nic než trest dnes nepřidáme vám!“

Za hříšníky jsou tedy považováni především ti, kteří nepřijali boží poselství. Mimo to jsou ale známé další závažné hříchy. Mezi ně patří pýcha, zrada, vražda, provozování magie, nespravedlnost, pomluva proroka, krádeže či týrání zvířat.²¹ Všechny provinilé sežehne pekelný oheň. Když poprosí o déšť, přijdou mračna, ze kterých srší ohnivé kameny. Z dalších černých mraků budou padat obrovští tlustí hadi. Jejich kousnutí bude velmi bolestivé a hříšníci ho budou cítit po dalších 1000 let. Nakonec, po úplném sežehnutí celých těl, jim dá anděl Málík vodu. Avšak jakmile se jí dotknou, upadnou

¹⁸ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 151.

¹⁹ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 34

²⁰ Sahih Muslim, Book 024, č. Hadith Number 5310.

²¹ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 115-116.

jim prsty nebo se rozpadnou části jejich těl, které s ní přišly do kontaktu.²² Pokud vodu pozřou, rozežere jim vnitřnosti, jako by pozřeli kyselinu.²³ Místo vody tak obyvatelé pekla pijí hnis či vroucí vodu.²⁴ Nejen z tohoto přijdou hříšníci o všechny svoje smysly; jsou slepí, hluchí, němí a bez kůže. Jakmile vejdou do pekelného ohně, jsou poznamenáni hlavně v obličeji. Pokožka tváře jim zčerná, zrak dostane šedomodrý nádech, na ústech budou mít pečeť. Vlasy se budou podobat rákosí a jejich těla se celkově zvětší, aby tak mohli hříšníci více trpět.²⁵ Takto se dostanou k pekelným branám, kde na ně čekají strážci. Většinu hříšníků spoutají řetězy, které jim protáhnou skrze ústa, tělo až jim konec řetězů vyleze pozadím. Levá paže bude připoutána ke krku, pravá protlačena skrz hrudník a bude vystupovat mezi rameny. Hříšníci budou vždy propojeni řetězem se Satanem a zcela nazí. Mimo jiné je andělé budou tlouci železnými palicemi a vláčet je tvářemi po zemi.²⁶ Nejhorší tresty by měly stihnout opilce. Měli by být uvázaní ke stromu s pohárem kolem krku umístěným a v rukách třímajíc tamburíny. Z jejich úst se bude linout nechutný vinný zápach a ani oni neutečou před pekelnými plameny a budou neustále oživováni, aby neušli nekonečnému trestu.²⁷

Právě těmito nekonečnými tresty jsou stíženi všichni hříšníci. Někdy jsou opékáni nad ohněm nebo pojídají trní, jindy jsou uškvařeni. Jsou však vždy oživeni, aby jejich trest mohl trvat věčně.²⁸ Po celém pekle se tedy rozléhají nekončící nářky, pláče, sténání a vzdechy.²⁹

2.5. Vykoupení

Jedním ze sporných bodů je vykoupení z pekelných muk. Většinou je uvedeno, že hříšníci v pekle budou trpět do konce svých dnů. Popsány jsou především nekonečné tresty, utrpení, popálení, smrt a oživení, mučení a další jiné hrozivé metody, jakými jsou hříšníci trýznění.³⁰ V koránu je uvedeno:

*Korán (22:19-22): „Toto jsou dvě skupiny nepřátelské, které se spolu
přou ohledně Pána svého; těm, kdož neuvěřili, strážěn bude šat z ohně a*

²² HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 154.

²³ LANGE, Ch. *Paradise and Hell in Islamic Traditions*, str. 47.

²⁴ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 154.

²⁵ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 153;155.

²⁶ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 148.

²⁷ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 156.

²⁸ MA 'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112.

²⁹ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 144.

³⁰ MA 'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112.

hlavy jejich budou polévány vodou vroucí, jež rozleptá vše, co v břichách jejich je, i kůži jejich, a pro ně jsou připraveny dutky železné. A kdykoli budou odtamtud chtít odejít kvůli utrpení, budou tam vráceni a bude jim řečeno: „Okuste trestu spalujícího!“

Dočetla jsem se ovšem také o možnosti vykoupení³¹ či jakéhosi zkrácení trestu. Údajně po dlouhých prosbách Prorok vyslyšel hříšníky a přimluvil se za ně u Alláha. Ten vyslyšel prosby věřících, kteří pochybili a svůj trest si už dostatečně odpykali. Alláh tedy svolil a Muhammad je přivedl před bránu ráje. Zde se omyli, jejich tvář se omladila, oči se zvýraznily černí, avšak na čele měli nápis, který je odlišoval od ostatních obyvatel ráje. Ovšem tak dlouho prosí u Boha, že nakonec i toto znamení je smazáno.³² Také jsem se setkala s myšlenkou, že hříšníci již za svého života hluboce litují svých činů. Tito lidé mají také nárok na vykoupení, ale až po uplynutí jejich trestu v pekle.³³ Možnost jakési formy vykoupení či zkrácení trestu však není dána každé hříšné duši. Jejich hříchem nesmí být odmítnutí Boha.³⁴ Do této kategorie spadají i modloslužebníci (*mušrik*) a nevěřící (*káfir*). Modloslužebníci zřejmě z důvodů předislámských kultů se společně s nevěřícími jasně zřekli Alláha jako svého Boha.³⁵ Bůh také samozřejmě nepřipouští žádnou formu výkupného nebo úplatků.³⁶

2.6. Sféry pekla

Peklo se dělí na 7 sfér a každá sféra má vlastní bránu a svou skupinu hříšníku.

Korán (15:44): *„A to má sedm bran a u každé brány bude z nich skupina zvláštní.“*

Lidé se dělí dle svých hříchů do jednotlivých sfér, a tím i jaký trest si budou odpykávat, či zda budou mít možnost ukončit svá pekelná muka. Mezi jednotlivými sférami je vždy cesta dlouhá 70 let a každý pekelný dvůr je otevřen a umístěn v jiné

³¹ GUNTHER, S.; LAWSON, T. *Roads to Paradise*, str. 386.

³² HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 163.

³³ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: O víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*, str. 115.

³⁴ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 116.

³⁵ MA 'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112 - 113.

³⁶ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 116.

výšce a sféře.³⁷ Také za každou branou čeká na hříšníky 70 tisíc druhů trestů, např. mučení železy, přivazování řetězy apod.³⁸

1. První sféra se nazývá *džahannam*.³⁹ Zde stráží bránu obrovští hadi a škorpioni, stejně tak jako stráží i zbytek bran. Tato sféra je určena zejména pro nevěřící a faraonovu rodinu.⁴⁰ Z této sféry nemají možnost vykoupení nevěřící, budou tedy prožívat pekelná muka navždy.⁴¹
2. Druhá sféra je nazývána *lazá* a je určena pro modloslužebníky (polyteisty).⁴² Odtud také není možnost vykoupení. Pravděpodobně je to způsobeno právě předislámskými kulty nebo ovlivněno křesťanstvím a Svatou Trojicí.⁴³
3. Třetí sféra se jmenuje *al-hutama*. Ta je určena pro legendární lid gog a magog.⁴⁴ Jsou to ztracené kmeny, které mají přijít jako jedno ze znamení Hodiny Soudného dne. Měli by být Bohem poraženy během jedné noci. Jejich příchod na zem bude předznamením chaosu, zla a zkázy.⁴⁵
4. Prostřední ze sedmi sfér je místem pro satany, d'ábly, čerty a přívržence mágů. Je zváno *as-sa'ír*.⁴⁶ Satan, známý též jako Iblís, je padlým andělem a zároveň řazen mezi džiny. Na rozdíl od všeobecných představ džinové v islámské tradici mohou konat dobro i zlo. Jejich těla jsou tvořena kouřem nebo párou a svým zjevem jsou protikladem andělů. Vypráví se o nich mnoho příběhů, např. o jejich schopnostech brát na sebe zvířecí podobu.⁴⁷ Postavení d'áblů a džinů je v islámské prostředí vnímáno odlišně od ostatních náboženství.

Korán (67:5): „*My věru jsme ozdobili nejbližší nebe svítílnami, jež určili jsme i pro satanů kamenování, a připravili jsme pro ně trest plamenný.*“

³⁷ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 145.

³⁸ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 33.

³⁹ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 156.

⁴⁰ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 145.

⁴¹ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112.

⁴² OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 156.

⁴³ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 112 - 113.

⁴⁴ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 33.

⁴⁵ OSTŘANSKÝ, B. *Milenialismus v islámu*, str. 123.

⁴⁶ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 156.

⁴⁷ CAMPO, J. E. *Encyclopedia of Islam*, str. 43.

5. Pro pátou sféru je užíván název *saqar*. Zde jsou hříšníci, kteří nejednali čestně a nemodlili se.⁴⁸

Z koránu se o hříšnicích z této sféry dozvídáme takto (74:42-48): „*Co přivedlo vás do saqaru?*“ *I* odvětlí: „*Nebyli jsme mezi modlitbu konajícími, ani mezi nuzné krmícími, ale tlachali jsme mezi tlachajícími, a den soudný jsme za lež prohlásili, až přišla na nás tato jistota!*“ *A nebude jim nic platná přímůva přímůvců!*“

6. Předposlední sféra je *al-džahím*. Sem patří křesťané, židé a vyznavači ohně neboli zoroastriáné.⁴⁹

Muslim ve svém hadíthu uvádí: „*Pokud zemře nemuslim, bude přidán do pekelného ohně po bok křesťanům a židům.*“⁵⁰

7. Poslední pekelná sféra je známá jako *al-háwija*. Je to jáma, propast. Zde jsou hříšníci, co neučinili pokání a pokrytci.⁵¹ Takto je popisováno i v koránu:

Korán (4:145): „*A pokrytci budou vskutku v nejnižším stupni ohně pekelného a nenajdeš pro ně pomocníka -...*“

Právě tato část má být nejhlubší. Je určena pro největší odpadlíky, čemuž odpovídají i tresty. Měl by je spalovat nejhoroucnější oheň, obklopovat největší tma a čekat ty nejbolestivější tělesné tresty.⁵² Odtud také roste skrze všechny sféry pekelný strom *zaqqúm*. Zde koření a roste vzhůru, aby v každé sféře mohl lákat hříšníky svými plody.⁵³

Takto je rozdělené peklo a hříšníci v něm. Ale můžeme se setkat i s jiným označením jednotlivých částí pekla, např. *háwiját*, *al-džahím*, *sakaru*, *lazá*, *hutamá*, *as-sa'ír*; Obvykle jde o další označení, které v češtině také znamenají oheň, plameny apod.

⁴⁸ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knih o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 33.

⁴⁹ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 156.

⁵⁰ Sahih Muslim, Book 037, Hadith Number 6666.

⁵¹ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 156.

⁵² HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 115.

⁵³ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 155.

V tomto pojmenování jednotlivých částí jsou i nepatrné odlišnosti v rozřazení hříšníků do sfér, např. o pokrycích se zmiňují hned v první sféře.⁵⁴

⁵⁴ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 145.

3. Ráj

Stejně jako peklo je i ráj popsán poměrně podrobně, a to především v koránu a tradici. Ráj je místem pro duše zemřelých muslimů, kteří se po čas svého života chovali příkladně. Známy je také pod názvy *džanna* nebo *firdaws*.⁵⁵

Korán (29:58-59): „Ty, kdož věřili a zbožné skutky konali, ty ubytujeme v ráji v komnatách, pod nimiž řeky tekou, a budou tam nesmrtelní. Jak krásná bude odměna těch, kdož dobro konali, neochvějní byli a na Pána svého spoléhali!“

Ráj je také považován za místo určené pro hříšníky, kteří si již odpykali svůj trest v pekle, a na přímluvu Proroka se dostali do ráje. Ti byli očištěni a nakonec k nerozeznání od spravedlivých muslimů.⁵⁶

3.1. Voda

Typickým rysem ráje je voda a to především ta tekoucí v podobě řek, potoků a pramenů.⁵⁷

Korán (47:15): „*Obraz zahrady rajske, jež přislíbena byla bohabojným: v ní řeky jsou s vodou, jež nezahnívá, a řeky mléka, jehož chuť je neměnná, a řeky vína, jež rozkoší je pijícím, a řeky medu očištěného. A bude tam pro ně ovoce všeho druhu i odpuštění Pána jejich. (Je snad ten, kdo bude zde) roven těm, kdo věčně budou v ohni dlít, a těm, kdož napájení budou vodou vroucí, jež roztrhá vnitřnosti jejich?*“

Jedná se o řeku Kawthar, Kufur, Muhammadovu řeku, potok Salsabíl či pramen Tasnīm.⁵⁸ Kawthar je popisován jako říčka, jejíž břehy jsou pokryté zlatem a voní po pižmu. Na dně se lesknou perly a korály a místy je dno pokryto šafránem. Její barva je bílá a má nasládlou chuť, která předčí i med. Samozřejmostí je všudypřítomná vůně pižma.⁵⁹ V podobném duchu jsou vylíčeny i ostatní vodní rezervoáry, které pramení v rozích místních paláců i stanů. Většinou je jejich chuť přirovnávána k vyzrálému sladkému vínu, lahodnému mléku, průzračně čisté vodě a jiným lákavě vyhlížejícím

⁵⁵ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 170.

⁵⁶ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 163

⁵⁷ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: O víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*, str. 115.

⁵⁸ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 168.

⁵⁹ MA 'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 109.

chutím. Právě chutí dobře vyzrálého vína se vyznačuje tok Ráhik al-machtúm, také znám jako nejčistší. Nalezli bychom zde i řeku milosrdenství, která propojuje všechny rajské zahrady, je čistě bílá s perlami místo šterku na samém dně. Všechny voní a vystihují představy lidí o rajských vodách.⁶⁰ Právě prvek tekoucí vody hraje důležitou roli v myšlení a představách muslimů. Je totiž přesným opakem podmínek za života, a to především v Prorokově době. Vodní zdroje byly vždy vzácností v oblasti Blízkého východu. Nejen dnes je proto naprosto zásadním a strategickým bodem v životě všech obyvatel této části světa. S vodou je samozřejmě spojená moc, tudíž, kdo má vodu či přístup k ní, má i jistou moc nad lidmi, kteří ji nemají a potřebují ji. Bohužel s tím přicházejí i konflikty o tyto vodní zdroje. Právě dostatku vody je využito v představách ráje, kde je voda vždy a každému dostupná.⁶¹

3.2. Obyvatelé

Lidé, kteří se dostali do ráje, si museli toto privilegium zasloužit. Ve svém životě se museli chovat příkladně a dodržovat jisté zásady. Často to mohli být lidé, kteří skonali mučednickou smrtí. Ženy, které zemřely při porodu nebo lidé, kteří se obětovali pro dobro druhých apod.⁶² Tito lidé prokázali, že si pobyt ve vytouženém ráji zaslouží. Přestože většina mého popisu bude mířena na mužskou část populace, rozhodně to neznamena, že by ženy byly opomíjeny, co se týče rajských rozkoší. I na ně se samozřejmě vztahují všechny privilegia stejně tak jako na muže, pokud byly příkladné muslimky,⁶³ což je zmíněno i v koránských verších:

Korán (4:124): „*A ten, kdo koná dobré a je věřící – ať je to muž, či žena – ten vejde do ráje a nebude ošizen ani o slupku pecky datlové.*“

Po příchodu do rajských zahrad se dotyční očistí, omyjí se zvenčí a zbaví se všech nečistot. Ani jejich duše nezůstane stejná, po požití vody z rajských pramenů se očistí i ta, zbaví se nenávisti, zloby a jiných neduhů. Také jsou těla očištěna od moči, krve, slz a dalších tělesných tekutin, tudíž se nepotí, nesmrkají ani neslzí. Jejich tvář celá září, tělo je sladké a voní po pižmu.⁶⁴ Jediným porostem na těle mužů je v tu chvíli tmavý knír.⁶⁵

⁶⁰ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 168-170.

⁶¹ LACHPORIA, M. A. H. Heaven And Hell- Jannat And Jahannam. *Islamicinformation.net [online]*.

⁶² OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 53.

⁶³ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 172.

⁶⁴ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 185.

⁶⁵ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 176.

V ráji je každý mlád, ať zemřel starý, nebo mladý, nemá zde víc než 30 let. Dotyčný může užívat všech výhod tohoto věku, a to jak fyzické zdatnosti, tak i odolnosti vůči stárnutí.⁶⁶ Údajně zde mají muži sílu až sta mužů. Po této stránce je ovlivněn i jejich sexuální apetit; nejsou nikdy unaveni a neustále přitahováni svými krásnými ženami.⁶⁷

Bezhříšné duše se dostanou do ráje, kde získají vlastní služebné a otroky, kteří se o ně budou permanentně starat. Pokud se v ráji potkají s dalšími obyvateli, bude to příjemné shledání. Všichni si budou rovni a bez hříšných myšlenek, bez nečistot a dle toho bude vypadat i celé setkání včetně jejich konverzace.⁶⁸ Nikdo si nebude závidět postavení, věk, vzhled a už vůbec ne bohatství. Nepřijde řada ani na žádné zbytečné tlachání nebo pomluvy.⁶⁹ Každý bude odměněn dle svého jednání za života.⁷⁰

Muslimův hadíth: „*Abú Sa'íd, který radostně přijímá Alláha jako svého pána a Boha, islám jako své náboženství a uznává Muhammada jako posla Božího, tak nezpochybnitelně patří do ráje. On Abú Sa'íd se podivil a řekl: „Posle Boží, zopakuj to pro mě.“ On (Posel Boží) to udělal a řekl: „Jsou zde další činy, které umožní zvýšit postavení muže v ráji na další stupeň, převýšení mezi stupni je jako vzdálenost nebe od země. On (Abú Sa'íd) řekl: „Co je to za čin?“ on odpověděl: „Džihád ve věci a jménu Alláha.“*“⁷¹

Jejich služební budou mladé ženy nebo mladí pohlední chlapci. Tito lidé se nazývají *húrí* či *hurisky*. Většinou je to pojmenování užívané pro ženy, ale můžeme pod tímto názvem najít i popis mladých mužů.⁷²

3.3. Ženy

Tyto dívky mívají tmavé oči a dokonale lesknoucí se pleť. Muži budou moci spatřit jejich nohy, hrud', prsa i obličej. Mezi přednosti těchto dívek bude patřit také fakt, že jsou panny. Vlastně pokaždé, kdy si muž zamane, dostane pro své potěšení pannu a to i přes to, že s ní již pohlavní styk měl. Žena se tedy opět stane čistou pannou. To později

⁶⁶ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 110.

⁶⁷ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 172.

⁶⁸ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 171.

⁶⁹ Heaven and Jannat In Islam, *Islamicinformation.net* [online].

⁷⁰ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: O víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*, str. 113.

⁷¹ Sahih Muslim, Book 020, Hadith Number 4645.

⁷² MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: O víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*, str. 114.

platí i pro jejich manželky.⁷³ Samozřejmostí je, že budou také čisté, bez krve a dalších tělních tekutin. Budou také zbaveny menstruace, nebudou plivat, potit se, zapáchat⁷⁴ nebo smrkat, stejně tak jako muži. Nikdo nebude trpět žádnými nemocemi, špatnou náladou či chmury.⁷⁵ Žádná žena nebude odmítnout, nesouhlasit nebo se jinak protivit vůli svého muže. Dalším rysem zdejších žen je bezmezná věrnost. Nemají pomýšlení na žádného jiného muže než na toho svého, jich se také nikdo jiný nedotýká.⁷⁶ *Hurisky* jsou stvořené Bohem a jejich tvář hraje čtyřmi barvami; bílou, žlutou, červenou a zelenou. Jejich tvář bude naprosto hladká a víčka pomalovaná černí. Celý jejich obraz odpovídá skvostným představám muslimů o ženách. Vlasy jsou z hřebíčku a kromě nich nemají žádné chlupy ani vousy. Hlavu a krk mají z kafru, šíje jim přechází v prsa, společně tvořená ambrou. Trup je tvořený pižmem a od kolen po paty jsou jejich těla ze šafránu. Na jejich hrudi bychom našli jedno z božích jmen a jméno jejich muže. Jejich sliny jsou natolik sladké, že by osladily celé moře a celé jejich tělo voní po pižmu. Samozřejmostí těchto žen budou také nezbytné doplňky. Na rukách budou mít po deseti náramcích ze zlata. Prsty jim budou zdobit pečetní prsteny, kterých je taktéž deset. Nohy budou mít ovázané řetězy z perel a vzácných drahokamů. Ženy mají také krásný šat, jenž mění barvu. Mění barvu neustále až o 70 variací a každá žena má na sobě 70 takovýchto šatů.⁷⁷

Zvláštní postavení mezi obyvateli ráje zaujímají Marie a Chadídža. Těmto dvěma ženám patří jedno z nejvyšších postavení v ráji. Marii je vzdávána úcta jakožto matce Ježíšově, který sám se pyšní důležitým postavením nejen v křesťanství, ale i v islámské eschatologii a profecii.⁷⁸ Ježíš (*‘Ísá*), který dle muslimské tradice nebyl ukřižován,⁷⁹ je osobou, jež přijde na konci věků a jako *Mahdí* přemůže antikrista *Dadždžála*.⁸⁰ Další zvláštní postavení náleží Prorokově první ženě Chadídže, je dáno nejen svazkem manželským s Muhammadem, ale také tím, že byla první, kdo Prorokovi uvěřil jeho zjevení a zprávy.⁸¹

⁷³ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 172.

⁷⁴ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 186.

⁷⁵ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 111.

⁷⁶ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 166.

⁷⁷ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 173-176.

⁷⁸ Pozn. Nauka o prorocích

⁷⁹ *Korán*: (4:157-158); v překladu HRBEK, I., str. 540.

⁸⁰ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 54-55.

⁸¹ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 107-108.

3.4. Pokrmy

Kromě krásy tělesné, žen a služebníků je zde i dostatek jídla. Vyjma pramenů a potoků, které jsou doménou ráje a chutnají po mléce, víně, medu apod. je zde nepřeborné množství jídla a pochutin. Člověk má víceméně vše, nač si jen vzpomene, od ovoce až po maso. Ovoce chutná nejčastěji ze stromů, co zde volně rostou. Jedním z nich je např. sidrat al-muntahá, mnohobarevný strom, na kterém zraje ovoce až 72 chutí, převážně těch exotických. Zelené listy připomínají velikostí a tvarem sloní uši, v jeho korunách bychom spatřili motýly ze zlata a vzácných drahých kovů.⁸² Našli bychom zde samozřejmě i typické ovoce pro tento region, a tím jsou datle. Plody na stromech rostou tak, aby na ně každý obyvatel ráje mohl dosáhnout a bez problémů si je utrhnout.⁸³ Kromě ovoce si lidé mohou pochutnat i na sytějších jídlech, které je podáváno v mísách. Porce jsou takové, že nejdou sníst, a proto se na zbytky sletí vodní a rajští ptáci, kteří se s nimi vypořádají. Vše, na co si člověk pomyslí, tu může najít a spořádat.⁸⁴ To se týká i pití; dotyčný se může opájet vším, co v ráji teče a je jen na každém jedinci, zda si zvolí vodu nebo víno.⁸⁵

Korán (6:141): „A On je ten, jenž dává vyrůst zahradám s révou podepřenou i nepodepřenou loubí, i palmám datlovým, i obilí dávajícím stravu rozličnou, i olivovníkům a granátovým jabloním podobným i nepodobným. Požívejte z plodů jejich, když dozrají, a rozdávejte z nich podíl patřičný v den sklizně jejich, avšak nebud'te marnotratní, neboť Bůh nemiluje marnotratné.“

3.5. Stromy

Obyvatelé rajských zahrad mají i dostatek míst k odpočinku. Opět bychom našli opak podmínek na zemi, kde všude v lokalitě Blízkého východu nalezneme převážně poušť a sluncem vyprahlé planiny. Náznaky stínů však vrhají urostlé stromy,⁸⁶ které jsou celé obrostlé listy, tudíž se neustále zelení. Nikdy neopadávají, a tak bychom mohli získat dojem, že jejich rozlehlé koruny poskytují dostatek stínu pro odpočinek. Zajímavostí je, že se v ráji nevyskytuje žádná věc, rostlina ani zvíře, které by vrhalo stín. Vše je uzpůsobeno na míru člověka a pro jeho příjemný pobyt zde, tudíž zde

⁸² HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 112.

⁸³ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 171.

⁸⁴ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 177.

⁸⁵ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 186.

⁸⁶ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 170.

nežhne slunce tak, aby kvůli němu musely osoby vyhledávat stín.⁸⁷ Na některých stromech roste i zmiňované ovoce, které si lze utrhnout a pochutnat si tak na dalších slastech, které poskytují rajske zahrady. Kromě stromu zvaného sidrat al-muntaha⁸⁸ zde najdeme i další jiné jako lotosový strom⁸⁹ nebo strom tuba. Tento strom by měl být nejurostlejší mezi zdejšími stromy. Jeho kořeny jsou tvořeny skvostnými perlami a jeho kmen je z milosrdenství. Větve samy chryzolit a listy z ničeho menšího než z poddajného hedvábí. I tento strom plodí ovoce, po kterém každý smrtelník touží. Chryzolitové větve jsou tak rozlehlé, že dosahují až nejvyššího trůnu božího. Když zafouká vítr a listy se zachvějí, je slyšet zvuk zvonkohry, který se líbezně nese celou zahradou. Další stromy jsou stejně honosné, obvykle tvořeny zlatem a stříbrem. Zvuk ve větru z korun těchto stromů lahodí lidskému uchu stejně tak jako cinkání zvonků. Půda pod nimi je tvořena pižmem, kafrem a ambrou a celé okolí je jím provoněno.⁹⁰

3.6. Zvířata

Zahrady ráje překypují životem a krásou, a to nejen co se týče lidí, ale i zvířat. Našli bychom zde nejrůznější druhy ze zvířecí říše, například mnoho druhů krásných ptáků. Ať už by byla řeč o vodním ptactvu nebo jiných, nesloužily by pouze k jídlu, ale i pro okrasu, byly by také obdivovány pro úžasné zvuky, které mohou vydávat. Jejich peří hraje všemi barvami a mohli bychom je spatřit zejména v korunách stromů.⁹¹ Také jsou zmínky o motýlech, kteří jsou, jak už bylo řečeno, stvořeni z nejrůznějších vzácných materiálů.⁹² Našli bychom zde i zástupce poněkud větších zvířat. V tomto případě mám na mysli zmínky o okřídlených koních. Ti pocházejí ze spodní části obrovského stromu, co zde vyrůstá. Tito koně mají pokrývky tvořeny perlami a hyacintem. Jsou však výhradně určeni pro využití nejbližších přátel Boha. Ani zdejší koně nijak neznečišťují tamní krajinu, jsou stejně jako lidé zbaveni všeho vyměšování a tekutin. Tento strom má více zvláštních schopností, jelikož z jeho horní části pocházejí rajska roucha.⁹³

⁸⁷ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 171.

⁸⁸ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 112.

⁸⁹ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 171.

⁹⁰ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 171.

⁹¹ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počátku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 187.

⁹² HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 112.

⁹³ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 172.

3.7. Motivace

I když z mého popisu ráje byste mohli získat dojem, že jde hlavně o materiální stránku věci, není tomu tak. Primárně jde o duševní stránku, prožitek, odměnu za to, že lidé byli správnými pravověrnými muslimy. A to navzdory tomu, že je většinou ráj popisován dosti materialisticky či plasticky stejně tak jako ráj v křesťanství.⁹⁴

Korán (5:85): „A Bůh je odmění za to, co říkají, zahradami, pod nimiž řeky tekou a v nichž nesmrtelní budou. A to je odměna za to, že dobro konali.“

Avšak jde hlavně o to dát lidem dobrou představu o tomto místě. Dost přesnou, kvalitní a především lákavou představu. Každý člověk potřebuje jistou motivaci, a přesně o tohle se snaží nejen koránské texty, ale také tradice.⁹⁵ Největší poctou pro lidi, kteří se dostanou do ráje (tj. pro pravověrné muslimy) byla a vždy bude možnost setkání s Bohem nebo anděly.⁹⁶ Právě Bůh údajně odpustil i prvotní hřích Adamovi a Evě a slíbil jim, že se mohou vrátit do ráje v posmrtném životě, pod podmínkou, že se budou za svého života chovat příkladně.⁹⁷ Nejen příjemná setkání budou čekat na obyvatele ráje, ale všudypřítomný klid a pocit zadostiučinění za útrapy, které je potkaly během jejich života.⁹⁸

3.8. Očista

Pokud se člověk dostane tak daleko, aby byl vpuštěn do ráje, musel vykonat dlouhou a náročnou cestu, a to nejen během svého života.

Korán (39:74): „A řeknou: „Chvála Bohu, jenž slib Svůj uskutečnil a dal nám zemi v dědictví. Usídlíme se nyní v ráji, kdekoli se nám zachce.“ Jak krásná je odměna těch, kdož dobro konali!“

Ovšem hned při vstupu do rajsých zahrad pozná, že právě jeho cesta byla správná.

Korán (39:73): „A budou pobídnuti ti, kdož byli bohabojní vůči Pánu svému, do ráje po skupinách; a až tam přijdou, otevřou se brány jeho a

⁹⁴ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 170.

⁹⁵ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: O víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*, str. 116.

⁹⁶ MA SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 110.

⁹⁷ CAMPO, J. E. *Encyclopedia of Islam*, str. 546.

⁹⁸ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 112.

jeho strážci pronesou: „Mír s vámi! Byli jste dobří, vejděte tedy a buďte v něm nesmrtelní!“

Čeká ho odměna, kterou může spatřit hned na první pohled. Bránu, kterou musí člověk nejdříve projít, stráží anděl Ridwán⁹⁹. Brána je před každou ze sedmi rajsých zahrad. Všechny brány jsou tvořeny vzácnými drahokamy, zdobené zlatem či stříbrem a vyvedeny v těch nejzářivějších barvách.¹⁰⁰ Lidé se před vstupem do ráje omyjí vodou z pramenů, které je celé očistí a oni se už nebudou muset mýt, jelikož se již nikdy nezašpiní. Tuto očistu provedou u lotosového stromu, odkud prameny vytékají. Poté zaklepou na bránu klepadlem tvořeným rubínem a zdobeným zlatými proužky, dále projdou skrze ni a sedají si postupně na stoličky z perel, různých drahokamů, zlata, stříbra či ze samotného světla. Tyto stoličky stojí na podloží z voňavého písku. Zde spatří anděly, proroky, a dokonce i samotného Alláha. Ten jim postupně plní všechna jejich přání. Každý dostává nejrůznější dary a každý obdrží vlastní palác či zámek.¹⁰¹

Muslimův hadíth: „Pokud se některý z muslimů modlí za Alláha 12 rak^c každý den, a to nad rámeček povinností. Alláh mu postaví či nechá postavit dům v ráji. A já jsem opustil toto sledování.“¹⁰²

Muslimův hadíth: „Vstoupil jsem do ráje a viděl jsem tam domy a paláce. Zeptal jsem se: „Pro koho jsou určeny?“ Oni (andělé) řekli: „Palác je pro Umara bin Chattáb.“ Řekl prorok Umarovi bin Chattáb: „Měl jsem v úmyslu tam jít, ale myslel jsem na tvoje city.“ Potom se Umar rozplakal a řekl: „Proroku Alláha, nežárlil jsem na tebe.“¹⁰³

3.9. Paláce

Tyto zámky jsou velmi rozmanité, avšak všechny honosné. Kopule jsou tvořeny perlou, věže zlaté a brány taktéž. Nechybí ani drahokamy, které dotváří celkový dojem. Na nádvoří i v propojovacích částech paláce nalezneme krásné fontány a samozřejmě jsou hedvábné koberce. Časté jsou také popisy paláců, které jsou laděny do jedné barvy. Mezi těmito jde například o bílou barvu, kdy je palác tvořen jediným bílým rubínem a v této barvě jsou i všudypřítomné koberce. Totéž bychom našli i v červené barvě, která

⁹⁹ KOPECKÝ, R.; BAHBOUH, Ch. *Co je dobré vědět o arabském a islámském světě*, str. 199.

¹⁰⁰ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 171.

¹⁰¹ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 108-109.

¹⁰² Sahih Muslim, Book 004, Hadith Number 1581.

¹⁰³ Sahih Muslim, Book 031, Hadith Number 5896.

má detaily dotazené v bílém stříbře. Všechny splňují představy o luxusních příbytcích, kde i jednotlivé cihly jsou z drahých, lesklých a vzácných materiálů. Nejčastěji se opět jedná o drahokamy, diamanty, perly, zlato a stříbro. Každý si vybere dle svého vkusu. Když člověk dorazí na své panství, je ohromen, o jak rozlehlou a nádhernou oblast se jedná. Okolo paláce se nalézají zelené pláně s potokem, duny voňavého písku, či duny z drahých kovů, drahokamů a perel. Tento výhled si mohou užívat i zevnitř paláce, jelikož ty mají zevnitř průhledné zdi. Na každého jedince čeká při příchodu do paláce anděl, který ho přivítá a popřeje mu štěstí. Také je pro něj připravena krásná žena, ať už se jedná o jeho vlastní manželku nebo již zmiňovanou hurisku. V paláci má taky řadu služebných, kteří se starají o jeho pohodlí a blahobyť.¹⁰⁴ V každém takovém obydlí bychom našli odpočívadla z červeného hyacintu, kterých je 70. Na každém odpočívadle najdeme po 70 poduškách a polštářích a na nich 70 žen. Každá z těchto krásných mladých žen má k ruce až tisíc služebnic. Muž s těmito ženami může obcovat, jak je mu libo, až tolikrát, kolik dnů dodržel půst během měsíce Ramadánu. A to v tomto výčtu není zahrnut počet dobrých skutků, které vykonal.¹⁰⁵ Ženy budou oděny do barevných rouch, které budou z velmi jemného materiálu, místy až průsvitného. Jejich zářivá pleť všechny ohromí a lesk jejich vlasů bude odrážet oslnivé sluneční paprsky. Žádná osoba v ráji není unavena, dotýční se obejdou beze spánku.¹⁰⁶ Jídlo a pití podávané nádhernými služebnými je servírováno v nádobách či karafách, které připomínají leskem stříbro, avšak jsou průzračnější než čiré sklo.¹⁰⁷

3.10. Zdi

Každá ze sedmi zahrad je obehnána zdí. Tyto zdi jsou tvořeny nejrůznějšími materiály. Jedná se o drahé a vzácné materiály, které jsou na pohled velmi lesklé, a odráží tak sluneční paprsky do všech směrů. Zdi jsou tvořeny zčásti také materiály, podle toho, ke které sféře zed' patří či pod jakou část spadá. Jedná se o perly, drahokamy, nerosty, kovy či pouhé světlo.¹⁰⁸ Nejen dle toho poznáme, že se jedná o další rajske sféry. Až nastane daný čas (v den vzkříšení), zmizí sedm sfér ráje a zahrady prý dosáhnou až sta stupňů a cesta mezi jednotlivými sférami potrvá 500 let.¹⁰⁹

¹⁰⁴ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 109-110.

¹⁰⁵ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 174.

¹⁰⁶ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 175-176.

¹⁰⁷ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 110.

¹⁰⁸ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 186.

¹⁰⁹ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 166.

Hadíth od Buchárího: „*Ten, kdož vždy věřil v Alláha, Proroka a jeho poselství. Ten, jenž vždy dodržel jeho pokyny, dodržoval půst v měsíci Ramadánu, ten bude vpuštěn do ráje. Je jedno, zda takový člověk emigruje za Alláha či se rozhodne zůstat v rodné zemi.*“ Společníci Proroka: „*Allahův Proroku! Neměli bychom o tomto lid zpravit?*“ On odvětil: „*Alláh připravil 100 stupňů v ráji pro lidi, kteří bojovali a snažili se šířit džihád jeho jménem. Vzdálenost v ráji mezi jednotlivými dvěma stupni je tak velká jako vzdálenost země od nebe. Takže pokud budete Alláha o něco žádat, žádejte ho o Firdaus, jelikož to je poslední část ráje. Ta nejvyšší a právě zde se nachází Boží trůn a zde pramení řeky ráje.*“¹¹⁰

3.11. Sféry

Kromě již jmenovaných obyvatel ráje, ať již ženského či mužského pokolení, a zmíněné fauny, flory či paláců, zde máme možnost nalézt i další věci - stavby, které se nacházejí převážně na krajích jednotlivých sfér ráje. V tomto případě míním např. brány či zdi. V různých stupních ráje také nalezneme různé rozvrstvení obyvatelstva. Toto dělení je dáno tím, jaké skutky lidé vykonali během svého života, jak dodržovali boží doporučení, jak se chovali k ostatním lidem apod. V ráji bychom našli 8¹¹¹ dvorů tvořených zlatem, ale zároveň 7 rajských zahrad.¹¹²

1. Sféra se nazývá se *dár al-džinán* a je obehnána stříbrnou zdí. Na její honosné bráně je vyryto vyznání víry. Tento dvůr je určen pro proroky, mučedníky, posly a pro ty, co byli vždy štedří. Celý je tvořen bílými perlami.
2. Část je pojmenována *dár as-salám*, je tvořena červeným hyacintem. Zde jsou lidé, kteří během svého pozemského života plnili všechny povinnosti. Zdi jsou ze vzácných kovů, a to konkrétně ze zlata a stříbra.¹¹³
3. Rajská zahrada je ze zeleného chryzolitů.¹¹⁴ Nese název *džannat al-ma'wá*. Obyvatelé jsou hlavně ti, kdož pravidelně přispívali dárkami obci. I zde se nacházejí zdi ze vzácného kovu a to zlata.¹¹⁵

¹¹⁰ Sahih Bukhari, Volume 009, Book 093, Hadith Number 519.

¹¹¹ HUGHES, T. P. *A Dictionary of Islam*, str. 449.

¹¹² HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 167.

¹¹³ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 167;176.

¹¹⁴ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 31.

¹¹⁵ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 167;176.

4. Tuto zahradu chrání perlové stěny. Zdejší obyvatelé zrazovali ostatní od zla a sami se věnovali a prosazovali jen dobro. Tento celek se jmenuje *džannat al-chuld* a je osazen zažloutlými perlami.
5. Tito obyvatelé zrazovali ostatní od náruživosti v různých směrech. Oni mají tu čest obývat sféru *džannat an-na'ím*. Ta je obehnána zdi z drahokamů a sama je tvořena bílým stříbrem.
6. Této části se říká *džannat al-firdaus*. Je z červeného zlata a lidé jsou ti, kteří vykonali pouť do Mekky a dodrželi všechny zdejší obřady s tím spojené. I zde jsou zdi, tentokrát z chryzolitu.
7. Název další sféry je *džannat 'adn*. Její zdi jsou pouze ze světla. Nacházejí se zde ti, kteří bojovali ve svaté válce. I tato část, stejně jako první, je tvořena z bílých perel.¹¹⁶

Další a ten poslední osmý zlatý dvůr je určen lidem, kteří konali pouze dobré skutky, starali se o své rodiče a o potřebné. V nejvyšší sféře rajsých zahrad se také nachází boží trůn.¹¹⁷ Zde v přítomnosti Boha bychom našli obyvatele, kteří se prokázali svými skutky, a to těmi nejlepšími. Pokud v této části někdo prochází, vnímají to i lidé v nižších sférách, avšak pouze jako lehký závan lahodné vůně, který pochází odtud. *Al-firdaus* - tak se nazývá údajně nejlepší místo ráje, které se však nachází přesně uprostřed ráje na nejvyšším dosažitelném bodě. Právě odtud pochází většina pramenících řek v celém ráji. Zvláštní místo náleží prý i osobám, které do sebe byly zamilovány již během svých životů. Těmto lidem závidí štěstí i ti nejpožehnanější z nejvyšších sfér.¹¹⁸

Autoři se občas liší v popisu jednotlivých částí ráje, stejně tak jako tomu bylo i při rozdělení pekla. Opět jsem využila nejčastěji se vyskytující verzi, a to převážně z islámské knihy mrtvých. Nicméně autoři se shodují ve faktu, že poslední sféra je jiná, je něco zvláštního až elitního. Je nejvyšší, pro nejpravověrnější muslimy a pro ty nejlepší z lidí. Vstupuje se do ní dvoukřídlovou bránou. Obě křídla jsou zlatá. Celá zahrada se blyští a leskne, jelikož je tvořena stříbrnými a zlatými cihlami. Místo malty je použito pižmo, které celou zahradu provoní. Písek je zajímavou směsicí ambry a

¹¹⁶ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 167;176.

¹¹⁷ RUSTOMJI, N. *The garden and the fire: heaven and hell in Islamic culture*, str. 15.

¹¹⁸ HEMAY A. M. *Islám: hluboké nahlédnutí*, str. 114-115.

šafránu. I zde bychom našli honosné paláce z perel, drahokamů či vzácných kovů. A samozřejmě jsou průzračné řeky.¹¹⁹

V sedmé sféře bychom mohli zažít i pohled na rozbouřené nebe. Zde jdou andělé, kteří stojí okolo něj. Každý drží jedno kopí, které je zdobeno nejrůznějšími drahokamy. Kopí je dlouhé jako jeden rok cesty. Nad všemi anděly je Miká'íl.¹²⁰ Nikdo však nezná jeho opravdovou podobu. Všem je skryta, známa je pouze Alláhovi. Jediné, co o něm lze s určitostí říci je, že má obrovská ústa, kterými by obsáhl celé nebe. Jeho plamenný zrak by navíc při přímém pohledu sežehnul lidi na Zemi i v nebeských výšinách.¹²¹

¹¹⁹ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 167-168.

¹²⁰ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 29.

¹²¹ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 30.

4. Duše

V této části mé práce se zaměřím na popis průběhu cesty, kterou duše člověka projde, než se dostane do nebe, případně do pekla. Nejedná se o jednoduchý proces; skládá se totiž z několika částí, kde dotyčný musí prokázat, zda byl během svého života dobrým muslimem.

Bucháriho hadíth: *„Já promluvil: „Proroku Alláhův! Kdo bude ta nejšťastnější osoba, která získá přímluvu ve dni zmrtvýchvstání? Alláhův Prorok: „Abú Hurajro! Myslel jsem si, že se mě na to nikdo nezeptá před tebou, znám tvou touhu po znalosti hadíthů. Tou nejšťastnější osobou, která získá přímluvu v den zmrtvýchvstání, bude ta, jež bude upřímná od hlavy až k patě. “Nikdo nemá právo být uctívány kromě Alláha.“¹²²*

Jak cesta lidské duše po smrti vypadá dle různých islámských pramenů, nastiňuji v následující části.

4.1. Rozdělení putování duše

Když člověk zemře, je pohřben. Ještě, než je tělo uloženo do hrobu, jsou jeho tělesné otvory ucpané bavlnou, aby jimi duše nemohla předčasně uniknout.¹²³ Již zde by se dalo rozpoznat, jaký byl kdo věřící. Ti, kteří zpochybnili Alláha nebo jeho rozhodnutí a odmítli Proroka, jsou uloženi v zatuchlém hrobě. Místo, kde tito lidé spočívají, je malé a temné, plné hmyzu. Opakem je místo lidí, kteří uvěřili a věrně následovali Alláha a jeho Proroka. Hrob je místem světla, prostoru a pohodlí.¹²⁴

Zde bychom mohli proces putování duše dělit do dvou částí, a to od části úmrtí až do Soudného dne a od zmrtvýchvstání v Soudný den, až po rozdělení duší do pekla či ráje.¹²⁵ V Koránu nenalezneme informace, jaký osud čeká jedince mezi smrtí a jejich zmrtvýchvstání. Avšak z koránských veršů se dozvídáme, dle čeho je určeno jejich další bytí.¹²⁶ Našli bychom zde jednu výjimku, a tou jsou *šahídové*,¹²⁷ kteří putují přímo do

¹²² Sahih Bukhari, Volume 001, Book 003, Hadith Number 098.

¹²³ MENDEL, M. Pohřeb, str. 609.

¹²⁴ MA SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 104.

¹²⁵ OSTRÁNSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 52-53.

¹²⁶ DEMJANČUKOVÁ, D. *Teorie a dějiny náboženství*, str. 134.

¹²⁷ Pozn. Šahíd- překládán jako mučedník či svědek viz. MALECKÁ, J. *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islám*, str. 167.

ráje a oproti ostatním nemusejí čekat na zmrtvýchvstání.¹²⁸ První část procesu je v literatuře označována jako individuální eschatologie, a to z důvodu, že je zaměřena na dočasný pobyt jedince v hrobě.¹²⁹ Právě úmrtí dané osoby je předobrazem pro budoucí apokalypsu celého světa, která je v islámském prostředí doprovázena zmrtvýchvstáním. Svým způsobem se jedná o návrat duše k Bohu.¹³⁰ Do druhé části, která je nazývána kolektivní eschatologií, kde se kalkuluje s více faktory, patří např. příchod legendárních kmenů gog a magog či příchod *Dadždžála* (antikrist). Právě onen příchod antikrista je následován bojem mezi ním a Ježíšem (*Īsá*). A takovýchto znamení bychom nepochybně našli více.¹³¹

4.2. Al-áchira

V první fázi tedy individuální eschatologii, která je též známa jako *al-áchira*, je zemřelý, pohřben. A ve svém hrobě bude odpočívat až do Soudného dne.¹³² Zde na něj čekají dva andělé, Nakír a Munkar.¹³³ Oba mají pronikavě modré oči. Nevěřícím se v hrobě nezjeví andělé, nýbrž odpudiví tvorové. Andělé nebo stvůry položí duši zemřelého tři otázky: Kdo je tvým Bohem? Kdo je tvým prorokem? A jaké je tvé náboženství? Očekávají odpovědi: Alláh je mým Bohem, Muhammad Prorokem a mým náboženstvím je jen a pouze islám. Pokud dostanou tyto odpovědi, jsou spokojeni. Hrob lidí, kteří odvěti ke spokojenosti andělů, se změní v krásné místo plné prostoru a světla. Jejich hrobka bude vystlána nejjemnějším hedvábím a vonět po pižmu. Místo jejich odpočinku jim má připomínat rajske zahrady, kam posléze přijdou. V opačném případě přichází utrpení. Hrob se zmenší natolik, že sám začne mrtvolu drtit. Nebude zde žádné světlo, místo hedvábí bude jejich hrob ověnčen pytlouinou. Všechny stěny budou pokryty žhavými uhlíky, jež budou připomínat oheň, který na ně čeká v pekle. Vše bude zapáchat a objeví se i bestie, která nemá jasnou mysl ani žádné smysly. Ta bude jedince mučit tělesnými tresty, na které má vyhraněný zvláštní železný bič. Kromě tohoto ohavného tvora budou dělat hříšníkům a nevěrným společnost i hadi, kteří budou mít až sedm hlav.¹³⁴ Ať nastane ten, či onen případ, andělé je mohou nechat zrcadlem nakouknout do míst, kam přijde po soudném dni jejich duše. Buď člověk spatří

¹²⁸ MALECKÁ, J. *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islám*, str. 167.

¹²⁹ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 52.

¹³⁰ TAUER, F. *Svět islámu: jeho dějiny a kultura*, str. 98.

¹³¹ OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 54-55.

¹³² OSTŘANSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 52.

¹³³ KOPECKÝ, R.; BAHBOUH, Ch. *Co je dobré vědět o arabském a islámském světě*, str. 199.

¹³⁴ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 103-104.

nádherný ráj plný života, barev a hojnosti, nebo uvidí plamenný oheň, který všechny a všechno šírá.¹³⁵ Pro další jednání a soudy jsou samozřejmě kromě zodpovězených otázek andělům další faktory. Mezi ně patří např. dodržování božího doporučení, zda konal věci ve jménu svého Boha a nezapochyboval o jeho vůli, vykonal pouť do Mekky aj.¹³⁶

4.3. Azrá'íl

V tomto bodě bych také ráda zmínila anděla smrti Azrá'íla, který je velmi důležitou personou v celém procesu. Jako ostatní andělé by měl být i on stvořen ze světla. Jeho pohlaví je nejasné, ale oplývá inteligencí. Popisy či vyobrazení bývá shodné s představami o křesťanských andělech.¹³⁷ Tento anděl je často zmiňován v souvislosti s duší. Azrá'íl po smrti oddělí duši od těla. Pokud to byla duše hříšníka, bude následné odtržení bolestivé, prudké a nepříjemné. Pro duši spravedlivého muslima to bude hladký a bezbolestný proces. Příchod anděla smrti by měl nastat před smrtí každého jedince. Vezme si jeho duši a tělo zanechá bezvládné a bez života. Poté by měl přijít čas na pohřeb a právě zmíněné otázky andělů a přerazení duší, uzpůsobení hrobů apod. Sám Azrá'íl by měl mít dvě oči, avšak ne ve tváři, jak jsme zvyklí, ale jedno oko na obličejí, druhé však až na šíji.¹³⁸ Místem, kde sídlí tento anděl, je nejspodnější část nebe. Dosahuje nevídané výšky, přičemž jeho hlava sahá až k nejvyšší sféře nebeské. V této podobě může mít i 360 očí a v každém z nich po dalších třech očích. V tomto duchu se nese i jeho jazyk, opět 360 jazyků a v každém tři další. Tolik má i údů. Kromě nich se pyšní čtyřmi křídly. Ty se rozléhají od západní po východní stranu a na výšku by spojily peklo s rájem. Svou výškou má několik výhod. Mezi ně patří i to, že může bez ustání sledovat tabuli, na které je vepsán osud každého jedince. Jakmile tedy nastane čas každé osoby, Azrá'íl může rozhodnout, zda jeho duše náleží peklu, či přijde do ráje. V závislosti na tomto rozhodnutí jsou lidé posláni na ono místo. Pokud jejich duše mají přijít do nebes, vezme ho Azrá'íl do své pravé ruky. Když však duše propadne peklu, popadne ho levou a vhodí do jámy pekelné. Na všechnu tuto práci není sám. Počet jeho pomocníků se odvíjí od počtu lidí na Zemi, na každého smrtelníka připadá jeden pomocník.¹³⁹

¹³⁵ MALECKÁ, J. *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islám*, str. 167.

¹³⁶ HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 137.

¹³⁷ BLEEKER, J. C.; WINDENGREN, G. *Historia Religionum, Vol. 2 Religions of the Present*, str. 167

¹³⁸ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 103.

¹³⁹ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 30.

4.4. Vážení skutků

Pokud se jedná o samotnou cestu duše do pekla, či ráje, je popisována různě. Nicméně zdroje se shodují, že nastává v Soudný den. V tento den člověk předstoupí před samotného Boha.

Korán (99:6): „V ten den se lidé vynoří v houfech, aby jim byly ukázány jejich činy.“

Duše člověka se opětovně spojí se svým pozemským tělem,¹⁴⁰ které opustila po fyzické smrti. Tak před Alláhem stane duše sjednocená s tělem.¹⁴¹ A Bůh sestoupí společně s anděly na Zem, aby mohl být osobně u zúčtování osudů lidí. Každý jedinec předstoupí před Alláha se svou knihou skutků. Do té, po čas života, byly zapisovány jeho skutky anděly kiráman kátibín.

Korán (82:10-12): „Nad námi věru strážcové dozírají, zapisovatelé vznešení (kiráman kátibín), kteří o činech vašich dobře vědí!“

Každý spravedlivý člověk bude rozpoznán na první pohled, a to tím, že svou knihu skutků třímá v pravé ruce. Kniha zavěšená na krku bude znak pro ostatní, kteří nevěřili a zpochybňovali Alláhova slova.¹⁴²

Korán (84:7-14) takto: „Komu bude kniha jeho dána do pravice, tomu zúčtováno bude počtem snadným a on radostně se navrátí k lidem svým. A ten, jemuž za záda bude kniha jeho dána, ten volat bude po zničení a plát bude ve šlehajícím plameni. Žil věru s rodinou svou v radosti na zemi, a že k Bohu se nenavrátí, se domníval.“

Muslimův hadíth: „Amen. V den vzkříšení by Alláh pověděl: Kde jsou ti, jež mě milovali a uctívali pro mou slávu? Dnes těmto lidem musím poskytnout útočiště ve mém stínu, když tu není žádný jiný stín kromě mého stínu.“¹⁴³

Každá kniha se zapsanými skutky musí projít vážením.

¹⁴⁰ SMITH, J. I.; HADDAD, Y. Y. *The Islamic Understanding of Death and Resurrection*, str. 20.

¹⁴¹ KROPÁČEK, L. *Duch a duše v islámu*, str. 218.

¹⁴² MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 107.

¹⁴³ Sahih Muslim, Book 032, Hadith Number 6225.

Korán (18:49): „*A předložena bude Kniha každého a uvidíš provinilé v obavách z toho, co v ní je obsaženo. A řeknou: „Běda nám, co je to za knihu, že ani malé, ani velké skutky zaznamenat neopomenula?“ A naleznou před sebou vše, co dělali, a neošidí Pán tvůj z nich jediného.*“

Člověk ji odevzdá na váhy (arabsky *mízá*n). Ty zváží skutky a rozhodnou, zda převažují dobré, nebo ty špatné. Pokud dobré, další cesta bude snazší, až se duše dočká vysněného ráje. V opačném případě na ni čekají pekelná muka. Vážení probíhá ve středu mezi peklem a nebem, tudíž se duše nachází na půl cesty, ať už její cíl bude jakýkoliv.¹⁴⁴ Při vážení se schraňují na pravou stranu božího trůnu skutky dobré a vlevo ty špatné.¹⁴⁵

Korán (23:102-104): „*Ti, jejichž váha bude těžká, ti věru budou blaženi, ale ti, jejichž váha bude lehká, ti sami sobě ztrátu způsobili a budou v pekle nesmrtelní, jejich tváře bude oheň ošlehávat a oni zuby budou skřípat.*“

Nicméně pravou váhu jednotlivých skutků pozná jen samotný Alláh¹⁴⁶ a upřímná lítost nad svými skutky může lidem dopomoci ke zmírnění muk.¹⁴⁷ Kromě Boha pomáhá a dává na vážení skutků pozor i anděl Gabriel.¹⁴⁸ Avšak ani zde víra bez dobrých a upřímně míněných skutků není nástrojem pro vstup do ráje.¹⁴⁹

4.5. Cesta přes most

Poté pro duši nastává další klíčová část, a tou je přechod přes pekelný most (arabsky *sirá*t). Ten je zakončen vstupem do nebe, nicméně cesta přes něj je vedena nad peklem. Tvarem připomíná mosty pozemské, kdy můžeme vidět sedm vyklenutých oblouků. Proto cesta není rovná, nejdříve míříte do kopce nahoru, poté nastává rovina a pak prudce dolů. Kromě toho je most ovlivněn skutky, které jste vykonali a dle toho se může rozšiřovat a zužovat.¹⁵⁰ Údajně první, kdo přejde most, bude Muhammad, za ním následují další lidé. Spravedliví muslimové nebudou mít problémy most překonat. Přejdou ho a čas, který zde stráví, bude velmi relativní, tudíž jim vše přijde jako okamžik. Pro hříšníky nastává složitější cesta a odvíjí se od jejich skutků. Pod lidmi

¹⁴⁴ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 108.

¹⁴⁵ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 176.

¹⁴⁶ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 177.

¹⁴⁷ MÜLLER, Z. *Peklo*, str. 421.

¹⁴⁸ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 108.

¹⁴⁹ MENDEL, M. *Očistec*, str. 420.

¹⁵⁰ MA'SÚMIÁNOVÁ, F. *Život po smrti v učení světových náboženství*, str. 114.

méně spravedlivými se most zúží natolik, že padnou, až jim nezbyde jiná možnost, než se plazit. Pod hříšníky, kteří jsou obtěžkáni vážnými přečiny, se kluzký most začne prohýbat, až hříšníci propadnou do pekla. Když to uvidí další jedinci, zaleknou se. Na ty jsou však připraveni andělé, kteří jim za pomoci spalujících plamenů dopomohou na cestu přes most.¹⁵¹ Na mostě je připraveno sedm bran, kterými musí duše projít, aby se dostala do ráje. Zde probíhá jednotlivé zúčtování hříchů. V první bráně se člověk zpovídá ze své víry v Alláha. Při druhé zastávce ho čeká pravdivé líčení o modlení, zda konal modlitby pravidelně a v uvedené časy, konal rituály aj. Třetí místo zpovědi bude o tom, zda jedinec platil almužnu a jak si vedl v dobročinné aktivitě. Ve čtvrté bráně bude důležité, jak dodržoval půst v měsíci ramadánu. Na pátém zastavení je probírána *hadždž* neboli pouť do Mekky. Při dalším zastavení na dlouhé, nebezpečné cestě je podstata hlavně v očistě před modlitbou. Na poslední zastávce, která je před sedmou bránou, je vidět, jak byl kdo ohleduplný. Zda ctil své rodiče, vykonával všechny povinnosti vůči rodině a přátelům. Všichni lidé kráčí v zástupu za sebou, nemají jiné možnosti, než jít vpřed a projít přes most. Když jsou všechny otázky zodpovězeny, může duše projít dále do ráje. Avšak pokud jsou zodpovězeny neuspokojivě, duše propadá peklu. Na mostě se nachází také sedm odboček, které jsou příkré a velmi ostré.¹⁵² Tato strastiplná cesta však netrvá každému stejně dlouho. Postupně se lidem délka cesty prodlužuje, od 3 tisíc do 25 tisíc let, nicméně právě zde platí relativita času nejvíce. Spravedliví budou vnímat cestu jako pouhý mžik, hříšníci zas jako nekonečnou cestu. Lidé budou přecházet za sebou, ovšem po skupinkách. Skupin bude dohromady sedm. První skupina přejde most bez problémů, avšak čím vyšší číslo, tím horší průběh cesty. Skupina číslo šest přejde jen s velkými komplikacemi. A co se týče poslední skupiny, ta již nepřejde. Lidé se budou třást strachem a z mostu spadnou.¹⁵³ Když bychom nebrali v potaz muka, kterými duše prochází při cestě po mostě, když vidí, jak jiní padají, kloužou a celý most je velmi nebezpečný, najdou se zde i jiné nástrahy. Mezi ně patří orel, který je zavěšen, aby se mohl vznášet nad hříšníky. Jeho ostré pařáty budou svěšeny dolů, aby tak ohrožoval všechny, kdož se snaží most přejít. I na tomto místě je bude ohrožovat oheň. Na rozdíl od orla, který útočí shora, oheň bude ošlehávat spodní části těla. Některým kotníky, jiným kolena. Některé dokonce spálí celé. Ale

¹⁵¹ TOYNBEE, A. J.; KOESTLER, A. *Life after death*, str. 128.

¹⁵² HELMUT, W. *Islámská kniha mrtvých*, str. 137-138.

¹⁵³ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Knihy o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 175.

budou tu i jedinci, kterých se oheň ani nedotkne a oni přejdou bez úhony. Tito vyvolení budou pod ochranou Alláha.¹⁵⁴

Muslimův hadíth: „*Budou tam lidé, kterým dosáhne oheň na kotníky, jiným na kolena, dalším do pasu a některé spálí na kost.*“¹⁵⁵

4.6. Cesta do pekla a ráje

Hříšníci budou do pekla přivedeni anděly, kteří na ně po cestě přes most dávali pozor a popoháněli kupředu, vstříc jejich trestu. Hříšníci dorazí ve třech skupinách. První skupina bude plna zvrhlých starců. Druhá skupina bude opět s mužským elementem, tentokrát mladíci, kteří zhřešili. A poslední, třetí skupina představí ženy, které nebyly věrné svým mužům a provinily se hříchem cizoložství. Muži budou přitaženi za vousy a ženy přitáhnou andělé za jejich vlasy. Tyto skupiny nakonec předstoupí před strážce pekla Málíka, který si je převezme. Nechá je plakat nad jejich hříchy, až z nich poteče jen krev, ale ani to nezmění rozhodnutí o jejich trestu.¹⁵⁶

Stejně jako je popsána cesta duší po pekelném mostě, naši bychom popis cesty duše do nebes. Spravedlivá duše zemřelého je po smrti vyňata z těla. Letí vzduchem a proklouzává vzpomínkami na dávné věky a zaniklé národy, až dopluje k nebesům. Duše je na své cestě doprovázena andělským průvodcem. Ten ji vezme k první bráně, kde zaklepe, a ozve se dotaz: „Kdo je s ním?“ Odpovědí je nejlepší a spravedlivý člověk a jsou vpuštěni dál. Dostanou se přes první nebeskou sféru až k druhé bráně, kde opět klepe a dostane se jim stejného otázení, zde odvěti to samé. Reakcí je pochválení, že je zde duše, která dodržela modlitby a povinnosti. Takto dojdou ke třetí bráně. Opět se otázky i odpovědi shodují a navíc jsou pochválení, že tato duše existuje, že neokrádala a nebrala z Božího majetku. Před čtvrtou bránou jsou opět tázáni a anděl znovu odvěti, o jakou duši jde. I zde přijde blahopřání, tentokrát k důslednému dodržení půstu. Projdou celou sférou dále až k bráně páté. Po opětovných otázkách dojde i na vnímání Boha, duše jej přijala bez pokrytectví a vždy se k němu hlásila. To uspokojilo anděla a vzal ho dále. V šesté bráně je po zodpovězení otázek jedinec pochválen, že vždy vykonával dobro a poslouchal své rodiče. A konečně se dostali až k sedmé, poslední sféře.¹⁵⁷ I zde duše prokázala, že byla za svého života správným muslimem. Vždy nasýtil siroty,

¹⁵⁴ AL-KISÁÍ, A. Al-H. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch*, str. 176.

¹⁵⁵ Sahih Muslim, Book 040, Hadith Number 6815.

¹⁵⁶ OSTRÁNSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*, str. 157.

¹⁵⁷ OSTRÁNSKÝ, B. *Smrt, hroby a záhrobí v islámu*, str. 98.

rozdával almužny a prosil za odpuštění hříchů. Anděl vezme tedy duši dále, až k baldachýnu, který zakrývá boží trůn. I zde se ozve: „Kdo je tam?“. Odpověď stále stejně kladná a duše je přijata jako správná, spravedlivá a šlechetná. Po tomto se setká s anděly, kteří mu popřejí jen dobré věci a dojdou až k lotosovému stromu. Přesto pokračují dále, překonají ohnivé plameny, moře jasného světla, tmy, vody, ledu či chladu. Každá cesta přes jedno moře trvá tisíc let, až se dostanou k baldachýnům. Těch je na 80 tisíc a každý má ve svých zákoutích dalších 80 tisíc takových. V nich se nachází 80 tisíc měsíců. I kdyby jen jediný vysvitl nad zemí, sežehl by ji, ale nejprve by ho lidé uctívali místo Boha. Duše po překonání všech bran, moří a nástrah dojde před Boha, který je jen za tenkou plentou. Zatímco Bůh zjišťuje pravou tvář člověka, jemu mezitím dojde jeho bezvýznamnost a nepatrnost v Alláhově stínu. A v tom prozře, že již zemřel, a jedině tak došel odpuštění a směl být v Boží přítomnosti. Tento popis mi ve velké míře připomínal právě cesty duší přes pekelný most, kde zodpovídaly i obdobné otázky. Tato cesta je však jen pro spravedlivé, ne jako most, přes který jdou všechny duše bez rozdílu.¹⁵⁸

¹⁵⁸ OSTRÁNSKÝ, B. *Smrt, hroby a záhrobí v islámu*, str. 99.

5. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo čtenáři přiblížit islámské představy pekla, ráje a cestu duše v posmrtném životě muslima. Z podrobného zkoumání problematiky jsem zjistila, že popisy autorů píšících o pekle i ráji se mohou výrazně lišit. V bakalářské práci jsem se tedy opírala i o jednotlivé výroky Proroka (hadíthy) či samotné verše Koránu.

Samostatná část práce je věnována i složité cestě lidské duše, která předchází samotnému vstupu do pekla, či ráje, kde si poté může užívat všech jeho radostí, případně se navždy smažit v pekle.

Islámskými představami pekla a ráje jsem se zabývala také z toho důvodu, že se k nim vztahuje poměrně značné množství původních odkazů, a to jak v koránu, tak i v hadíthech. Navíc jsou zde detailně popisovány tresty, které čekají na příchozí hříšníky. Stejně tak pravověrní muslimové se zde dočtou o rajských zahradách, palácích, ženách a dalších lákadlech. Během studování příslušných pramenů jsem si nemohla nevšimnout, jak dobře jsou muslimové motivováni ve víře, konání dobrých skutků a dodržování všech povinností. S odkazem na příběhy ctnostných stoupců Prorokových i samotného Muhammada jsou také příkladně odrazováni od konání hříchů či jen nabádání k nějaké nepravosti. Tyto jejich motivace a víra v posmrtný život mají, dle mého názoru, určitý vliv alespoň na zlomek muslimské populace a jejich chování v životě. Možná se i tímto snaží zabránit totální anarchii, úpadku a lstivé lidské povaze v konání zla či nepřístojností, a udržet tak řád a pořádek v islámské *ummě*. V jednotlivých popisech jsou patrné stopy křesťanského vlivu či duchovního světa předislámského období.

Z práce si tedy čtenář může odnést ucelený kontext informací o pekle, ráji a duši, tak jak jsou chápány v islámu. Islámské posvátné texty jsou na popis takových představ bohaté a vše je barvitě popsáno. Toto téma má jistě co nabídnout nejen specialistům na islámskou tematiku, ale i čtenářům z řad široké veřejnosti, neboť poskytuje nejedno užitečné ponaučení do života.

6. Zdroje

6.1. Literatura

- AL-KISÁÍ, Abú al-Hasan. *Kniha o počiatku a konci a rozprávania o prorokoch: Islamské mýty a legendy*. Bratislava: Tatran, 1980.
- BLEEKER, Jouco C.; WINDENGREN, Geo. *Historia Religionum, Vol. 2 Religions of the Present*. Leiden: E. J. Brill:1971.
- CAMPO, Juan Eduardo. *Encyclopedia of Islam*. New York: Infobase Publishing, 2009. ISBN 978-0-8160-5454-1.
- DEMJANČUKOVÁ, Dagmar. *Teorie a dějiny náboženství*. Dobrá Voda: A. Čeněk, 2003. ISBN 80-86473-43-0.
- GUNTHER, Sebastian; LAWSON, Todd. *Roads to Paradise: Eschatology and Concepts of the Hereafter in Islam, Volume 1: Foundations and the Formation of a Tradition. Reflections on the Hereafter in the Quran and Islamic Religious Thought*. Leiden: E. J. Brill, 2016. ISBN 978-9-004-33313-0.
- HELMUT, Werner. *Islámský kniha mrtvých*. Praha: Pragma, 2003. ISBN 80-7205-948-3.
- HEMAY, Ahmad M. *Islám: hluboké nahlédnutí*. Praha: Ústředí muslimských obcí, 2012. ISBN 978-80-904373-2-6.
- HUGHES, Thomas Patric. *A Dictionary of Islam*. London: W. H. Allen, 1895.
- KOPECKÝ, René; BAHBOUH, Charif. *Co je dobré vědět o arabském a islámském světě*. Brandýs nad Labem: Dar Ibn Rushd, 2014. ISBN 978-80-86149-88-2.
- Korán*. Přeložil Ivan Hrbek. Praha: Československý spisovatel s.r.o., 2012. ISBN 978-80-7459-080-1.
- KROPÁČEK, Luboš. Duch a duše v islámu. In CHLUP, Radek (et.al.). *Pojetí duše v náboženských tradicích světa*. Praha: DharmaGaia, 2007; str. 213-222. ISBN 978-80-86685-82-3.
- KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-821-5.
- LANGE, Christian. *Paradise and Hell in Islamic Traditions*. New York: Cambridge University Press, 2016. ISBN 978-0-521-73815-6.
- MALECKÁ, Jana. *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islámu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80- 210-7212-1.

- MA'SÚMIÁNOVÁ, Farnáz. *Život po smrti v učení světových náboženství*. Brno: Jota, 1996. ISBN 80-85617-83-8.
- MENDEL, Miloš. *Muslimové a jejich svět: O víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*. Praha: Dingir, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-86779-42-3.
- MENDEL, Miloš. Očistec. In PAVLINCOVÁ, H. (et.al.). *Judaismus, křesťanství, islám: Slovník tří nejvýznamnějších monoteistických náboženství*. Praha: Mladá fronta, 1994; str. 420. ISBN 80-204-0440-6.
- MENDEL, Miloš. Pohřeb. In PAVLINCOVÁ Helena; HORYNA, Břetislav. *Judaismus, křesťanství, islám*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc s.r.o., 2003; str. 609. ISBN 80-7182-165-9.
- MÜLLER, Zdeněk. Peklo. In PAVLINCOVÁ, H. (et. al.). *Judaismus, křesťanství, islám: Slovník tří nejvýznamnějších monoteistických náboženství*. Praha: Mladá fronta, 1994; str. 420- 421. ISBN 80-204-0440-6.
- OSTŘANSKÝ, Bronislav. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*. Praha: Libri, 2009. ISBN 978-80-7277-404-3.
- OSTŘANSKÝ, Bronislav. Milenialismus v islámu. In BIERNOT, David; LUKEŠ, Jiří; OSTŘANSKÝ, Bronislav; VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Konec tohoto světa. Milenialismus a jeho místo v judaismu, křesťanství a islámu*. Praha: Dingir s.r.o., 2012; str. 115-151. ISBN 978-80-86779-24-9.
- OSTŘANSKÝ, Bronislav. *Smrt, hroby a záhrobí v islámu: poslední věci člověka pohledem muslimských pramenů*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2305-6.
- RUSTOMJI, Nerina: *The Garden and the Fire: Heaven and Hell in Islamic Culture*. New York: Columbia University Press, 2009. ISBN 978-0-231-14084-3.
- SMITH, Jane Idleman; HADDAD, Yvonne Yazbeck. *The Islamic Understanding of Death and Resurrection*. Oxford: Oxford University Press, 2002. ISBN 978-0-195-15649-2.
- TAUER, Felix. *Svět islámu: jeho dějiny a kultura: nástin politického, sociálního, hospodářského a kulturního vývoje zemí, do nichž proniklo učení arabského proroka, od jeho vystoupení do konce první světové války*. Praha: Vyšehrad, 1984.
- TOYNBEE, Arnold Joseph; KOESTLER, Arthur. *Life after death*. New York: McGraw-Hill: 1976.

6.2. Internetové zdroje

BUKHARI, Sahíh. Sahih Bukhari, Volume 001, Book 003, Hadith Number 098. *Hadith Collection [online]*, [cit. 2. 2. 2017]. Dostupné z

<http://hadithcollection.com/sahihbukhari/36-sahih-bukhari-book-03-knowledge/144-sahih-bukhari-volume-001-book-003-hadith-number-098.html>.

BUKHARI, Sahíh. Sahih Bukhari, Volume 009, Book 093, Hadith Number 519. *Hadith Collection [online]*, [cit. 29. 1. 2017]. Dostupné z

[http://hadithcollection.com/sahihbukhari/126-Sahih%20Bukhari%20Book%2093.%20Oneness,%20Uniqueness%20of%20Allah%20\(Tawheed\)/8231-sahih-bukhari-volume-009-book-093-hadith-number-519.html](http://hadithcollection.com/sahihbukhari/126-Sahih%20Bukhari%20Book%2093.%20Oneness,%20Uniqueness%20of%20Allah%20(Tawheed)/8231-sahih-bukhari-volume-009-book-093-hadith-number-519.html).

Heaven and Jannat In Islam. *Islamicinformation.net [online]*. 16. 5. 2008 [cit. 2. 3. 2017]. Dostupné z <http://www.islamicinformation.net/2008/05/heaven-and-jannat-in-islam.html>.

LACHPORIA, Moulana Abdul Hamid. Heaven And Hell- Jannat And Jahannam. *Islamicinformation.net [online]*. 26. 6. 2008 [cit. 2. 3. 2017]. Dostupné z

<http://www.islamicinformation.net/2008/06/jannat-and-jahannam-in-islam-heaven-and.html>.

MUSLIM, Sahíh. Sahih Muslim, Book 004, Hadith Number 1581. *Hadith Collection [online]*, [cit. 29. 1. 2017]. Dostupné z <http://hadithcollection.com/sahihmuslim/132-Sahih%20Muslim%20Book%2004.%20Prayer/9799-sahih-muslim-book-004-hadith-number-1581.html>.

MUSLIM, Sahíh. Sahih Muslim, Book 020, Hadith Number 4645. *Hadith Collection [online]*, [cit. 31. 1. 2017]. Dostupné z <http://hadithcollection.com/sahihmuslim/132-Sahih%20Muslim%20Book%2004.%20Prayer/9799-sahih-muslim-book-004-hadith-number-1581.html>.

MUSLIM, Sahíh. Sahih Muslim, Book 024, Hadith Number 5310. *Hadith Collection [online]*, [cit. 20. 1. 2017]. Dostupné z <http://hadithcollection.com/sahihmuslim/152-Sahih%20Muslim%20Book%2024.%20Clothes%20and%20Decorations/13315-sahih-muslim-book-024-hadith-number-5310.html>.

MUSLIM, Sahíh. Sahih Muslim, Book 031, Hadith Number 5896. *Hadith Collection [online]*, [cit. 29. 1. 2017]. Dostupné z [http://hadithcollection.com/sahihmuslim/159-Sahih%20Muslim%20Book%2031.%20The%20Merits%20Of%20The%20Companions%20\(PBUT\)%20Of%20The%20Holy%20Prophet%20\(PBUH\)/14494-sahih-muslim-book-031-hadith-number-5896.html](http://hadithcollection.com/sahihmuslim/159-Sahih%20Muslim%20Book%2031.%20The%20Merits%20Of%20The%20Companions%20(PBUT)%20Of%20The%20Holy%20Prophet%20(PBUH)/14494-sahih-muslim-book-031-hadith-number-5896.html).

MUSLIM, Sahih. Sahih Muslim, Book 032, Hadith Number 6225. *Hadith Collection [online]*, [cit. 16. 2. 2017]. Dostupné z <http://hadithcollection.com/sahihmuslim/160-Sahih%20Muslim%20Book%2032.%20Virtues.%20Good%20Manners%20and%20Joining%20Of%20The%20Ties%20Of%20Relationship/15178-sahih-muslim-book-032-hadith-number-6225.html>.

MUSLIM, Sahih. Sahih Muslim, Book 037, Hadith number 6666. *Hadith Collection [online]*, [cit. 20. 1. 2017]. Dostupné z <http://hadithcollection.com/sahihmuslim/165-Sahih%20Muslim%20Book%2037.%20Repentance%20And%20Exhortation%20Of%20Repentance/14841-sahih-muslim-book-037-hadith-number-6666.html>.

MUSLIM, Sahih. Sahih Muslim, Book 040, Hadith Number 6815. *Hadith Collection [online]*, [cit. 16. 2. 2017]. Dostupné z <http://hadithcollection.com/sahihmuslim/168-Sahih%20Muslim%20Book%2040.%20Paradise,%20Its%20Description,%20Its%20Boundaries%20And%20Its%20Intimates/15139-sahih-muslim-book-040-hadith-number-6815.html>

<http://www.hadithcollection.com>

<https://www.koranoislamu.cz>

7. Resumé

The topic of hell and heaven is inherent to the Islamic culture. References in the Koran and hadiths prove that this theme was already frequently used during prophet Muhammad's life. The aim of this thesis is to explore different conceptions about hell, sinners and their punishment. The thesis further explains the concept of the paradise garden, describes the residents of the paradise and the rewards granted to them. The characterization of an intricate journey of the human soul is also included in the thesis. The soul has to overcome various obstacles and tests before it can reach the desired paradise or falls down to hell. The soul is weighted by the individual's deeds and actions. Their behaviour is being judged and it is established, whether their intentions were good or not. It is believed that only Allah knows the weight of these actions.

I am not fluent enough in the Arabic language to understand correctly all the thoughts and statements. That is why mainly Czech and English sources were used for the purposes of this thesis. Some contradictions could be found between the individual authors' descriptions and opinions, particularly concerning the categorization of hell and paradise. Different authors state different names of the spheres of hell and also different classification of sinners within these spheres. There have also been discrepancies between the authors in the number of existing paradise gardens and in some cases, a garden has been entirely omitted or merged with other gardens and courts within a paradise. That is another reason why I have tried to find support in the Koran and hadiths.

All these cases are described in the Koran so people have an idea, what will happen to them after their death. An inspiration of the pre-Islamic era could be found among these themes, however, this topic also offers advice, which could be used nowadays in everyday life.